

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 26. august 2020

Sag 150/2019

(2. afdeling)

X ved A

(advokat Klaus H. Lindblad)

mod

Y ApS

(advokat Klaus Søborg Jørgensen)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Holbæk den 8. juni 2017 (BS 6-1166/2015) og af Østre Landsrets 19. afdeling den 23. maj 2019 (B-1327-17).

Procesbevillingsnævnet har den 17. september 2019 meddelt begrænset tilladelse til anke til Højesteret, således at tilladelsen alene angår påstandene, der er støttet på anbringendet om, at parternes aftale strider mod lov og ærbarhed, jf. Danske Lov 5-1-2.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jon Stokholm, Vibeke Rønne, Henrik Waaben, Lars Apostoli og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

Parterne har gentaget deres påstande.

Det er oplyst, at X ved A har opfyldt landsrettens dom.

Anbringender

X ved A har supplerende anført navnlig, at det var en typeforudsætning for bageriet, at Y ApS og dets medarbejdere lovligt kunne udføre arbejdet med opstilling, montering og idriftsættelse

af køleanlægget. Der forelå imidlertid ikke de fornødne certificeringer. Y har vildledt bageriet herom. Y er på objektivt grundlag ansvarlig for, at virksomheden måtte udføre det pågældende arbejde. Den værnede beskyttelsesinteresse i denne sag er – ud over almindelig arbejdssikkerhed – beskyttelse af miljøet. Iagttagelse af regler, der skal begrænse udledning af stoffer, der skader miljøet, er af væsentlig samfundsmæssig interesse. Den beskyttelsesværdige interesse består desuden i overholdelsen af kravene i bekendtgørelsen om trykbærende udstyr om, at de sagkyndige virksomheder har et kvalitetssikringssystem, og at montørerne opfylder de fastsatte kvalificeringskrav. Aftalen angår udførelse af en strafbar handling, der fremmer retsstridig adfærd. Ulovligheden knytter sig til den samlede aftale. Y har ikke godtgjort, at dele af det udførte arbejde kunne udføres lovligt. Det er heller ikke godtgjort, at bageriet har opnået en berigelse ved arbejdet. Aftalen må således i det hele tilsidesættes som ugyldig efter Danske Lov 5-1-2, og sagen kan derfor ikke tages under pådømmelse ved domstolene. Højesteret må som følge heraf ophæve landsrettens dom og afvise sagen eller i hvert fald tage den subsidiære påstand om frifindelse til følge. Dette indebærer, at allerede erlagte ydelser skal tilbagebetales til bageriet, jf. reglerne om *condictio indebiti*.

Y ApS har supplerende anført navnlig, at de udførende montører opfyldte de materielle krav for at opnå de fornødne certifikater til at udføre arbejdet med opstilling mv. af køleanlægget, og at de i 2015 begge fik udstedt et certifikat uden tidsbegrænsning. Virksomheden fik i januar 2018 ISO-certificering på baggrund af eksisterende kompetencer og kvalitetssikring mv. Indtil dette tidspunkt havde virksomheden samarbejdet med andre virksomheder, som var ISO-certificeret. På tidspunktet for leveringen af ydelserne til X var virksomheden i berettiget god tro om, at virksomheden levede op til kravene i bekendtgørelsen om trykbærende udstyr.

Selv hvis Højesteret måtte finde, at virksomheden ikke har overholdt bekendtgørelsens krav, er der ikke grundlag for at anse parternes aftale for stridende mod lov og ærbarhed, jf. Danske Lov 5-1-2. Reglerne i bekendtgørelsen varetager som anført af landsretten offentligretlige hensyn, herunder navnlig miljø- og sikkerhedsmæssige hensyn. En potentiel strafferetlig konsekvens af tilsidesættelse af reglerne kan ikke have afgørende betydning for parternes privatretlige mellemværende. Der foreligger ikke myndighedskrav, som udelukker eller forhindrer bageriet i at anvende køleanlægget som forudsat. Bageriet er efterfølgende blevet tilbudt omkostningsfri ISO-godkendelse af køleanlægget, men har ubegrundet afvist tilbuddet om afhjælpning. Der må desuden sondres mellem udførte arbejder, som krævede ISO-certificering,

og arbejder, som ikke krævede sådan certificering. Af det samlede beløb, som kræves betalt, er det alene 6.367,50 kr. inkl. moms, som angår arbejde, der kræver ISO-certificering. Den resterende del af arbejdet kan kræves betalt uafhængigt af tvisten om ISO-certificering.

Højesterets begrundelse og resultat

For Højesteret angår sagen alene, om parternes aftale er ugyldig, fordi den strider mod lov eller ærbarhed, jf. Danske Lov 5-1-2.

Twisten vedrører Y ApS' krav om betaling af restvederlag for udført arbejde. Landsretten har ved den indankede dom endeligt fastslået, at selve det udførte arbejde ikke er mangelfuldt, og at der i relation til det omtvistede køleanlæg ikke foreligger mangler i form af rådighedsbegrænsninger, som udelukker X ved A fra at anvende anlægget.

Spørgsmålet for Højesteret er i første række, om Y ved arbejdet med køleanlægget har overholdt de krav om ISO-certificering af kølevirksomheder og om certifikat til montører, som følger af bekendtgørelse om trykbærende udstyr § 33 og § 33 a, jf. bilag 7, pkt. 5.1. og 5.2.

Højesteret tiltræder af de grunde, som er anført af landsretten, at Y ikke har godtgjort, at virksomheden på tidspunktet for arbejdets udførelse opfyldte bekendtgørelsens krav om at være en sagkyndig virksomhed, jf. § 2, stk. 2, nr. 11, og heller ikke har godtgjort på relevant måde at have samarbejdet med en ISO-certificeret virksomhed i forhold til det omhandlede arbejde. Det tiltrædes endvidere af de anførte grunde, at de montører hos virksomheden, der konkret udførte arbejdet med at opstille, montere og idriftsætte køleanlægget, ikke på udførelsestidspunktet var i besiddelse af det fornødne certifikat, men at de opfyldte betingelserne for at få udstedt et sådant.

Højesteret finder, at overtrædelse af offentligretlige regler ikke i sig selv fører til, at en indgået aftale bliver ugyldig efter Danske Lov 5-1-2. Det må bero på omstændighederne i den konkrete sag, om overtrædelse af sådanne regler har denne virkning for aftaleforholdet.

Efter karakteren af den indgåede aftale og de overtrådte regler finder Højesteret, at aftalen ikke er ugyldig, jf. Danske Lov 5-1-2.

Højesteret tager på denne baggrund ikke Xs påstande til følge og stadfæster herefter dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal X ved A betale 80.000 kr. til Y ApS.

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.